



ACV-persdossier onderzoek **‘Iedereen aan de tweede job?’**

Inleiding

‘Steeds meer flexi-jobbers’

‘4,5% van de werkende bevolking heeft een tweede job’

‘Flexi-jobs zijn in opmars’

‘Gepensioneerden klussen steeds meer bij met flexi-job’

‘Minister van Onderwijs Ben Weyts wil lerarentekort met flexi-jobs bestrijden’

‘Derde meer flexi-jobbers in nog geen jaar tijd’

De media stonden de voorbije jaren vol artikels met dit soort koppen. Steeds meer wordt er naar een flexi-job gekeken om tekorten op te vullen. Zowel voor de tekorten aan werkrachten bij werkgevers, als voor de tekorten in het loon van werknemers. In minder dan een jaar tijd is het aantal flexi-jobbers met een derde gestegen, tot meer dan 100.000 Belgen.

Dat steeds meer werkgevers proberen gebruik te maken van de flexi-jobs is duidelijk. En die stijging lijkt niet snel af te zwakken. Dat komt onder meer dankzij de federale regering die het vanaf 1 januari 2023 mogelijk maakte om niet alleen in de horeca en detailhandel, maar ook in sectoren zoals de zorg, de sport, de landbouw, de evenementen- en cultuursector een flexi-job uit te oefenen. Deze aanpassing zal ervoor zorgen dat nog meer werkgevers verleid worden om gebruik te maken van het onzekere statuut, hetgeen op zijn beurt leidt tot een vervanging van de reguliere tewerkstellingen, met alle gevolgen van dien.

Maar niet alleen via een flexi-job zijn mensen op zoek naar een extra inkomen om hun rekeningen te kunnen betalen. Volgens het Belgisch statistiekbureau Statbel¹ heeft ondertussen 4,5% van de werkende bevolking een tweede job. Als zelfstandige in bijberoep, als interimkracht, als zwartwerker ... gaan mensen na hun uren nog werken om extra centen in het laatje te brengen.

¹ Statbel: 4,5% van de werkende bevolking heeft een tweede job.

We stelden onszelf de terechte vraag: 'Welke invloed heeft dit op de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid?' Een bijkomende en minstens even belangrijke vraag: 'Wat is de invloed van almaar meer mensen die extra werken op het mentale en sociale welbevinden van een samenleving?', is ook cruciaal.

In deze persbundel vind je zowel enkele resultaten die uit ons eigen onderzoek bij 8.744 Limburgers zijn voortgekomen, alsook onze conclusie.

Methode

Om een breed statistisch beeld van de situatie omtrent het hebben van een tweede inkomen te verkrijgen, werd er voor een vragenlijst gekozen. De vragenlijst kon zowel online als fysiek worden ingevuld door leden en niet-leden van ACV Limburg

Voor de verspreiding van de vragenlijst werd er onder meer een beroep gedaan op het netwerk van ACV Limburg. Naast een mailing werd er ook gebruik gemaakt van fysieke verspreiding. Zo werd de vragenlijst onder andere ook fysiek afgenomen op markten en andere publieke plaatsen. Ook werd de vragenlijst gedeeld via een betaalde campagne op sociale media.

Resultaten

Aan de bevraging namen 8.744 Limburgers deel waarvan 54,3% vrouwen en 45,6% mannen. De gemiddelde leeftijd van de respondenten zat net onder de 49 jaar.

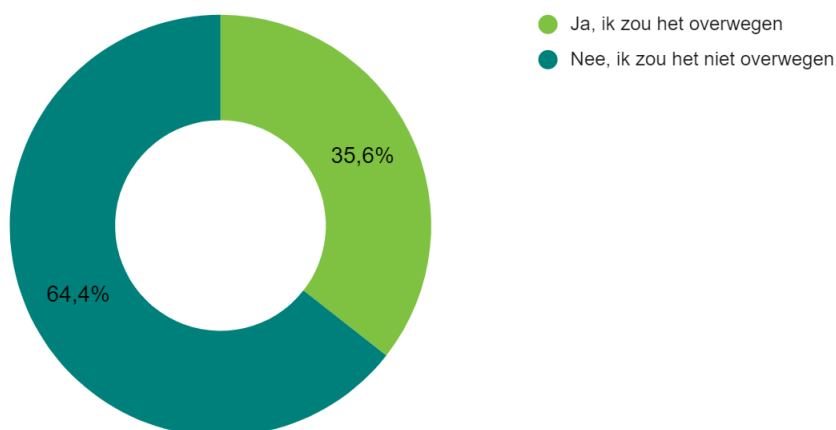
38% van de respondenten is tewerkgesteld als bediende, 32,3% als arbeider en 11,4% als ambtenaar. 9% genoot een pensioenuitkering, 3,2% een ziekte-uitkering en 3,1% een werkloosheidsuitkering.

1. Respondenten met tweede inkomen

17,1% van de ondervraagden, oftewel 1.495 mensen, heeft een bijkomend inkomen naast hun hoofdinkomen.

35,6% van de ondervraagden overweegt hun fulltime-contract aan te passen naar een 4/5^e tewerkstelling, zodat ze dan meer tijd hebben om een flexi-job uit te oefenen.

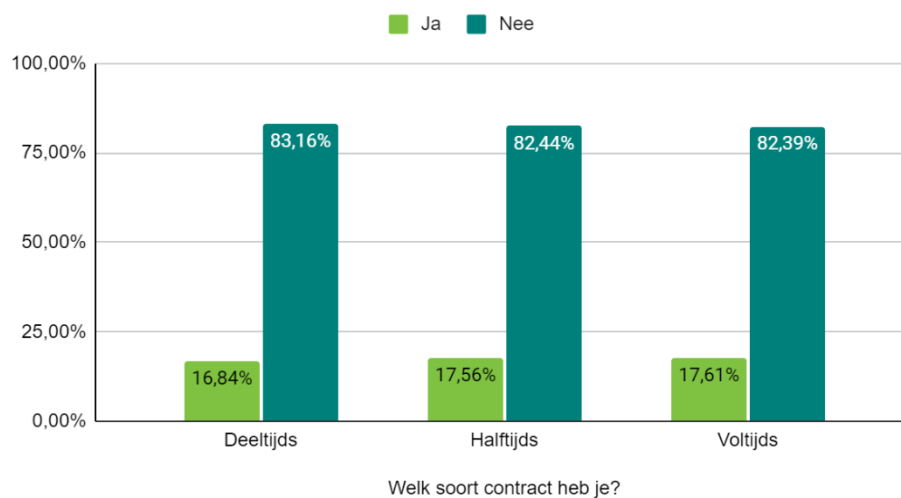
Vanaf een tewerkstelling van 4/5^e of 80% mag je een flexi-job uitoefenen. Zou je overwegen om je fulltime contract aan te passen zodat je meer tijd hebt en dus een flexi-job kan uitoefenen, of meer kan gaan flexiwerken?



1.1 Soort tewerkstelling

Van de voltijds werkende respondenten heeft 17,6% een bijkomend inkomen. Van de deeltijds werkenden heeft 16,8% een bijkomend inkomen. Van de halftijds werkenden heeft 17,4% een bijkomend inkomen.

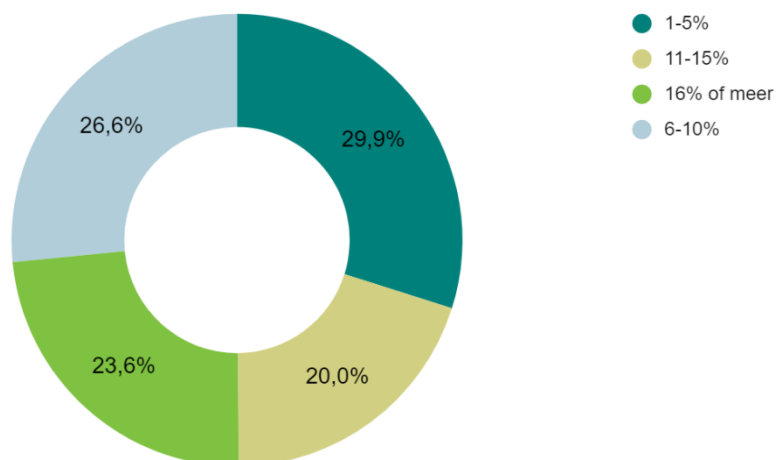
Heb je een bijkomend inkomen?



1.2 Percentage van totale inkomen

23,56% van de mensen die aangeven dat ze een tweede inkomen hebben, geeft ook aan dat het tweede inkomen meer dan 1/6^e van hun totale inkomen uitmaakt. Op een netto-inkomen van € 2.000 is dat bijvoorbeeld meer dan € 320.

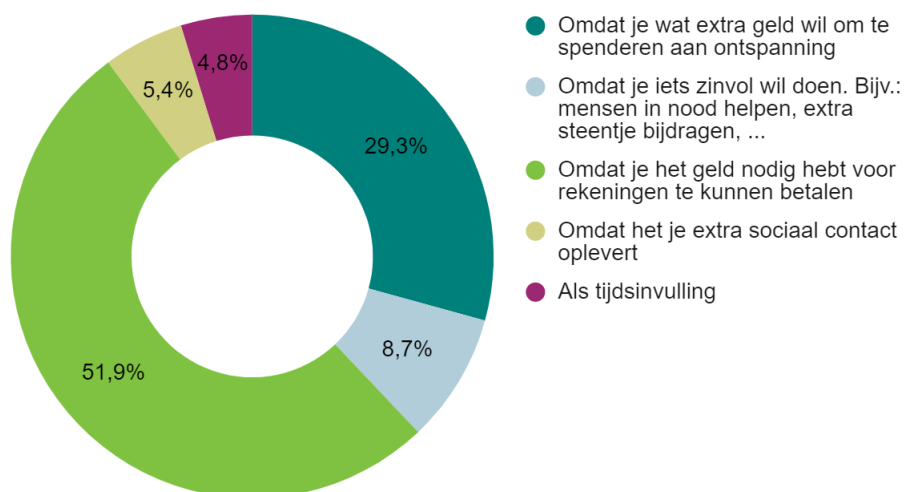
Hoeveel procent van je totale inkomen is afkomstig van je extra inkomen?



1.3 Beweegreden tweede job

Meer dan de helft van de ondervraagden gaf aan dat de reden achter het uitoefenen van een tweede job is om rekeningen te kunnen betalen (51,88%). Bijna 30% van de respondent gaf aan dat ze een tweede inkomen hebben omdat ze het extra geld willen spenderen aan ontspanning.

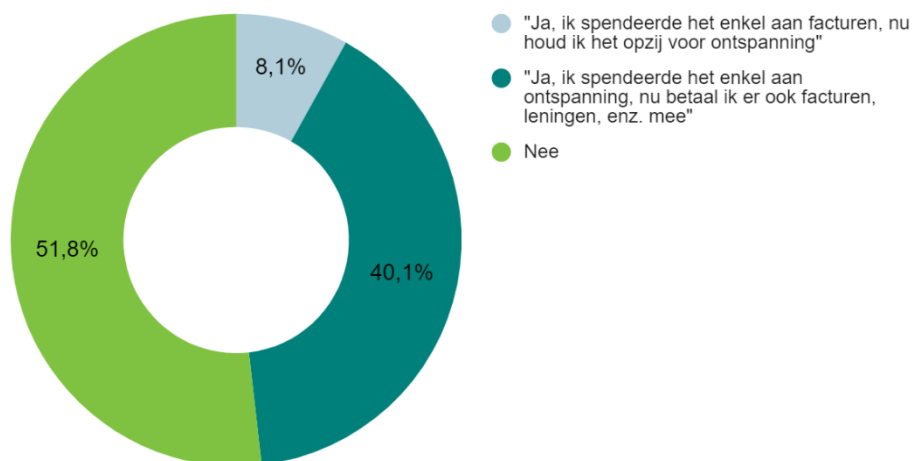
Vanuit welke beweegreden oefen je een extra job uit?



1.4 Manier van spenderen in 2022

De manier waarop vele respondenten hun extra inkomen spenderen is in 2022 veranderd. Zo gaf 40,09% aan dat ze het enkel aan ontspanning spendeerde, en dat ze er nu ook de facturen mee betalen. Voor 51,81% bleef de manier van spenderen echter ongewijzigd.

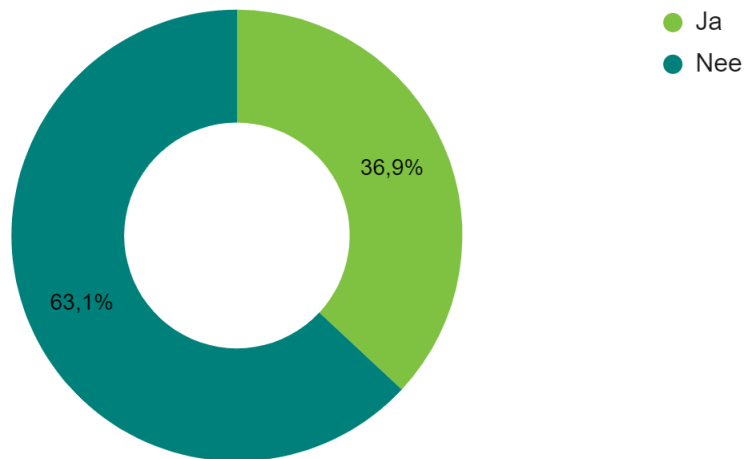
Is de manier waarop je je extra inkomen spendeert in 2022 verandert?



1.5 Invloed op sociale en mentale welzijn

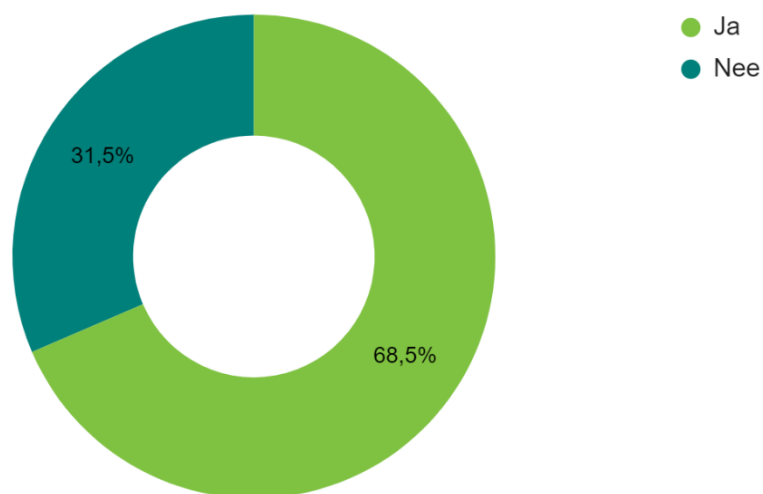
Meer dan 1/3^e van de respondenten met tweede inkomen geeft aan dat het een negatieve invloed heeft op hun sociale en mentale welzijn.

Heeft het zorgen voor een extra inkomen een negatieve invloed op je sociale en mentale welzijn?



Daarnaast voelde 68,54% van de respondenten met een tweede inkomen zich genoodzaakt om een tweede inkomen te voorzien.

Voel je je genoodzaakt om voor een extra inkomen te zorgen?

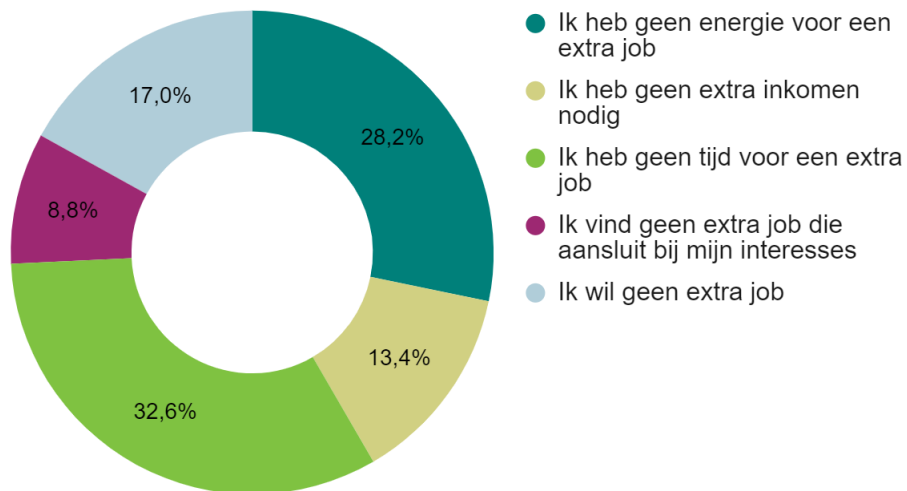


2. Respondenten zonder tweede inkomen

2.1 Drempels om een tweede job uit te oefenen

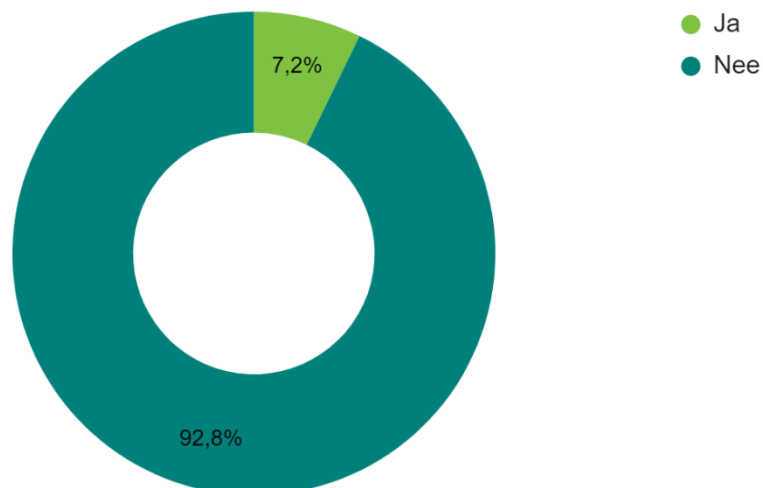
Van de 8.744 bevroagden oefende een aanzienlijk deel ook geen tweede job uit (82,9%). Waarom ze verkiezen dat niet te doen, werd ook bevroagd. Daaruit bleek dat vooral tijdsgebrek een belangrijke drempel is om er een tweede job bij te nemen (32,21%). Daarnaast hebben ook heel wat bevroagden geen energie meer om een extra job uit te oefenen (27,88%).

Waarom beoefen je geen tweede job?



Toch geeft 7,2% van de ondervraagden zonder een tweede job aan er wel actief naar op zoek te zijn.

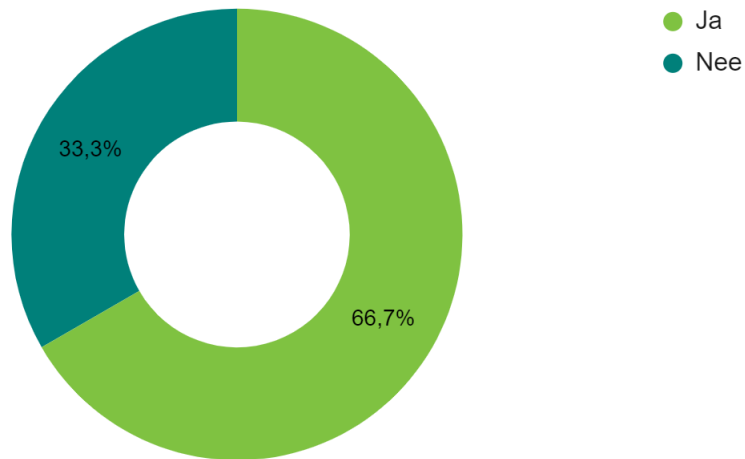
Ben je momenteel actief op zoek naar een tweede job?



2.2 Invloed op sociale en mentale welzijn

2/3^e van de respondenten zonder een tweede job geeft ook aan dat ze vermoeden dat dit een negatieve invloed zou hebben op hun sociale en mentale welzijn.

Denk je dat het hebben van een tweede job een negatieve invloed zou hebben op je sociale en mentale welzijn?



Conclusie

We komen van een situatie waarbij er in het gezin één persoon voor een inkomen zorgde, terwijl de andere persoon thuisbleef voor het huishouden en om bij te dragen aan de samenleving, denk aan de leesmama's en -papa's, kinderopvang ... Van die situatie evolueerden we naar het gezin van de tweeverdieners. Die realiteit is voor velen nu ook al achterhaald en ontwikkelde zich naar een gezin waarin er naast twee hoofdkomens ook nog andere jobs worden opgenomen om voor een extra of noodzakelijk inkomen te zorgen.

Het is een vaststelling waarvan ACV Limburg graag wilde weten of ze gegrond is. 'Via een wijdverspreide vragenlijst kwamen we tot de conclusie dat er effectief een aanzienlijk deel van de respondenten in een tweede inkomen voorziet, naast hun hoofdkomen. Maar liefst 17% van de bevroagden gaf aan een tweede inkomen te hebben. Onder verschillende statuten, waarvan de één al nefaster is voor de sociale zekerheid dan de ander', weet Joke Man, voorzitter van ACV Limburg.

'Waar we in de voorbije cijfers zagen dat zelfstandigen in bijberoep de grootste groep van bijverdieners was, lijkt het er nu op dat de flexi-jobbers de leidersplaats overnamen. Dat leert ons dat de flexi-jobs sterk in populariteit stijgen. Via secretarissen vangen we ook herhaaldelijk signalen op dat werkgevers regelingen treffen met elkaar waardoor een werknemer in het ene bedrijf 4/5^e kan gaan werken en de resterende dag gaat flexi-werken in het andere. **Het doet ons dan ook logischerwijze vrezen dat heel wat reguliere jobs vervangen worden door goedkopere tewerkstellingen.** Dit voorspelt niet veel goeds. Op zulke goedkope statuten kan een samenleving niet overleven.'

Ook de energie- en voedselcrisis speelt een rol in het al dan niet hebben van een tweede inkomen. **'Mensen voelen aan dat hun hoofdkomen in tijden van crisis niet meer volstaat** en gaan op zoek naar andere manieren om brood op de plank te krijgen. Een van de meest frappante resultaten uit ons onderzoek is ongetwijfeld dat bijna **36% van de ondervraagden overweegt hun fulltime-contract aan te passen naar een 4/5^e tewerkstelling, zodat ze dan meer tijd hebben om een flexi-job uit te oefenen.** Ik druk het zacht uit als ik dan zeg dat er iets scheelt aan de verloning van werknemers. **Het maakt meteen ook duidelijk dat een automatische indexering geen luxe is'**, sluit Joke af.

Getuigenis Lies

Lies (32) heeft met haar partner twee kinderen: eentje van twee jaar en eentje van vijf jaar oud. Ze werkt al acht jaar fulltime bij hetzelfde bedrijf en doet na haar uren nog wat extra werk als flexi-jobber in een winkel. Hoewel ze niet ontevreden is over haar hoofdkomen, kiest ze er toch voor om in de weekends waarin ze vrij is nog negen uur bij te gaan verdienen.

‘Ik hou het geld dat ik verdien met mijn flexi-job apart. Ik bewaar het om zorgeloos quality time met mijn kinderen te spenderen. Zo kunnen we met het extra geld eens een uitstap naar Walibi of Bobbejaanland plannen, in plaats van naar de publieke speeltuin te gaan. Daarbij, als mijn kinderen dan eens vragen naar een zak chips, een veel te dure ballon of een schepijsje, kan ik zorgeloos toestemmen. Op die momenten ben ik blij dat ik voor een extra inkomen zorg en haal ik er ook voldoening uit’, zegt Lies.

Het zorgen voor een extra inkomen is niet altijd even leuk, geeft Lies ook toe: ‘Het jammere is natuurlijk dat wanneer ik tijdens het weekend, als ik bijvoorbeeld met mijn kinderen aan het spelen ben, moet vertrekken naar de winkel waar ik flexi-werk. Vooral wanneer mijn kinderen dan zeggen dat ze mij gaan missen, doet het pijn om ze voor enkele uren achter te laten. Op zo’n momenten twijfel je toch serieus aan waar je eigenlijk mee bezig bent.’

Het is een keuze van Lies waar ze voorlopig tevreden mee is. ‘Het is voor mij een beetje de afweging maken tussen kwantiteit en kwaliteit. Ik zou meer tijd kunnen spenderen met mijn kinderen en de luxe wat achterwege laten, of ik kan 6/5^e gaan werken en zorgeloos tijd met mijn kinderen doorbrengen.’

‘Ik weet echter wel dat het voor anderen, ook in mijn omgeving, niet gaat over zich al dan niet wat meer luxe gunnen. Daar is het jammer genoeg zo dat ze een extra job uitoefenen om te kunnen leven, en niet moeten overleven. Het mooie zou natuurlijk zijn dat we met ons hoofdkomen ook die bol ijs of die té dure ballon kunnen betalen’, besluit ze.